

33

“විජීජා උප්පතතං සෙට්ඨා”

විද්‍යාව හෙවත් දැනුම ලොව පහළ වන වස්තු අතුරින්

ශ්‍රේෂ්ඨතම වස්තුව වේ

මහාවාරිය ආනන්ද ගුණසිංහ

අද දින ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ බාහිර උපාධි ප්‍රදානෝත්සවයේ දී මෙම විද්වත් පිරිස අමතා දේශනයක් කිරීමට මට ආරාධනය කිරීම ගැන ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ උපකුලපතිතුමන් ඇතුළු විශ්වවිද්‍යාලයේ සියලු බලධාරීන්ට මගේ අවංක ස්තූතිය පුද කිරීමට කැමැත්තෙමි. තවද, මම ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාදය විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රථම ශිෂ්‍යයා වෙමි. ඒ පරම භාග්‍යය ලැබූ මට මෙබඳු උපාධි ප්‍රදානෝත්සවයක දී ප්‍රධාන දේශනය පැවැත්වීමට අවස්ථාවක් ලැබීම ද භාග්‍යයක් කොට සලකමි. මෙම දේශනය සඳහා මා තෝරා ගත්තේ ශ්‍රී ලංකා විද්‍යෝදය විශ්වවිද්‍යාලයේ, දැන් ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ ආදර්ශ පාඨය වූ “විජීජා උප්පතතං සෙට්ඨා” යන මාතෘකාව ය. මේ පාඨයේ අර්ථය වන්නේ “විද්‍යාව හෙවත් දැනුම ලොව පහළ වන වස්තු අතුරින් ශ්‍රේෂ්ඨතම වස්තුව වේ” යන්න ය. බුදුදහමෙහි දැක්වෙන මෙම අධ්‍යාපන සංකල්පය පෙරදිග අධ්‍යාපනික දාර්ශනිකයන්ගේ ද වීර සම්භාවනාවට පාත්‍ර වූවක් බව “විද්‍යා දදාති විනයං” යන්න ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන ක්‍රමයෙහි ප්‍රධාන ම මූලධර්මය වී තිබීමෙන් පැහැදිලි වේ. මෙහි “විද්‍යා දදාති විනයං” යන්නෙහි අර්ථය වන්නේ “ඉගෙනීමෙන් හික්මීම ගෙන දෙයි” යන්න යි. මෙම මාතෘකාව යටතේ මා කියන්නට අදහස් කරන්නේ විද්‍යාව හෙවත් දැනුමක් විනය හෙවත් හික්මීමක් යන දෙක විශ්වවිද්‍යාලයකින් දෙනු ලබන අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථ අතර තිබිය යුතු විශේෂ පරමාර්ථයක් විය යුතු ය යන්න ය. මෙම කාරණය විශ්වවිද්‍යාලයේ අභ්‍යන්තර වශයෙන් ඉගෙනුම ලබන ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට මෙන් ම බාහිර වශයෙන් ඉගෙනුම ලබන ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට ද එක සේ බලපාන ප්‍රධාන සාධකයක් ලෙස මම විශ්වාස කරමි.

විශ්වවිද්‍යාලය යනු, රටේ තිබෙන අධ්‍යාපන ආයතන අතර ඇති උසස් ම අධ්‍යාපන ආයතනය යි, උසස් අධ්‍යාපනය ලැබීමේ වරම් ලැබ දිවයිනේ නත් දෙසින් පැමිණි දක්ෂ ශිෂ්‍ය පිරිසක් විශ්වවිද්‍යාලයේ අභ්‍යන්තර වශයෙන් ඉගෙනුම ලබති. ඒ හැරුණු කල, තවත් පිරිසක් ආර්ථික හෝ අධ්‍යාපනික සම්පත්වල උභ්‍යන්තර නිසා හෝ වෙනත් හේතු නිසා හෝ විශ්වවිද්‍යාලයේ අභ්‍යන්තර ශිෂ්‍යභාවය ලැබීමේ වරප්‍රසාදය අහිමි වී බාහිර වශයෙන් විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යාපනය ලබති. රටේ තිබෙන සමාජ ප්‍රශ්න, ආර්ථික ප්‍රශ්න, දේශපාලන ප්‍රශ්න ආදී නානාවිධ ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් සෙවීමේ අභියෝගවලට මුහුණ දීමට මෙන් ම රටේ විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්හි භාරදූර වගකීම් දැරීමට ප්‍රාගුණයක් ඇති පිරිස වන්නේ ද මෙම ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව ය. විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථය විය යුත්තේ හුදෙක් විෂය මූලික කරුණු ඉගෙනීමට පමණක් සීමා නො කොට ඒ ඉගෙනීමත් ආධ්‍යාත්මික ශික්ෂණයත් එකට එක්ව සිදුවන ආකාරයේ අධ්‍යාපනයක් ඔවුන්ට ලබා දීම ය. හික්මවීම මගින් වරිත හැඩගැස්සවීම අධ්‍යාපනයේ කාර්යයකි. හික්මුණු මිනිස් පරපුරක් බිහි කිරීම එහි ඇති උත්කෘෂ්ට අභිප්‍රාය වේ.

වර්තමාන විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යාපනය හා එහි අධ්‍යාපන පරමාර්ථ දෙස බලන විට පෙනීයන එක් වැදගත් කාරණයක් තිබේ. එනම් එම අධ්‍යාපන පරමාර්ථ බොහෝ දුරට සිසුන්ට විද්‍යාත්මක මූලධර්ම ඔස්සේ විද්‍යාව, තාක්ෂණය, සන්නිවේදනය, කළමනාකරණය, ජෛව තාක්ෂණය ආදී විෂයයන් ඉගෙනීමටත් ඒ තුළින් ඔවුන්ට දැනුම, ආකල්ප, කුසලතා වර්ධනය ඇති කර ගැනීමටත් ඉඩකඩ සැලසීම අරමුණු කොට ගෙන සැකසී තිබෙන බව ය. විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණය අතින් දියුණු වන වර්තමාන ලෝකයට අවශ්‍ය වන්නේ එබඳු උගතුන් බව ඇත්ත ය. එහෙත් ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට දෙනු ලබන ඒ දැනුම, ආකල්ප, කුසලතා ආධ්‍යාත්මික ශික්ෂණය සමඟ එකට සමව සිදු වේ දැයි යන්න අප විසින් අවංකව ම සිතා බැලිය යුතු ඉතා වැදගත් කාරණයකි.

මගේ හැඟීමේ හැටියට නම් උගත්කමේ උසස් ගුණාංගයක් වන හික්මීම යන ගුණාංගය අද අපේ විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යාපනයෙන් තරමක් දුරට ගිලිහී යමින් පවතී. මෙය පොදු සමාජ ආකල්පයකි. හික්මීම සිසුන් තුළ රෝපණය කිරීම විශ්වවිද්‍යාලයකින් දෙනු ලබන අධ්‍යාපනයේ විශේෂ පරමාර්ථයක් නොවන්නේ නම් එම අධ්‍යාපනය සමහර විට අංග සම්පූර්ණ අධ්‍යාපනයක් වේදැයි යන්න ද සැක සහිත ය. එසේ නම් ඒ සඳහා අප විසින් කළ යුතු වන්නේ ඉගෙනීම හා හික්මීම යන අංශ දෙක එකට එක්ව යන අන්දමේ අධ්‍යාපන රටාවක් ඔවුන් වෙත යොමු කිරීම ය. මෙය තරමක් දුරට දුෂ්කර කාර්යයක් විය හැකි ය. එසේ ද වුවත් හික්මීම නම් වර්තමානය අපේ විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යාපනයෙන් ගිලිහී යාමට තුඩු දී ඇති හේතු සොයා බලා එතැනට පිළියම් යෙදීම විශ්වවිද්‍යාලයේ වගකීමක් ලෙස මම විශ්වාස කරමි. මේ සඳහා කළ යුතු පිළියම කුමක්දැයි සිතන විට මගේ අවධානය යොමු වන්නේ ඉගෙනීම හා හික්මීම මුල්කොට ගත් පෙරදිග අධ්‍යාපන ක්‍රමය කෙරෙහි ය.

පෙරදිග අපි, පෙරදිග අධ්‍යාපනයේ විරාගතව පැවත ආ අධ්‍යාපන ක්‍රමය අනුව අතීතයේ සිට ම අපේ රටේ අධ්‍යාපන රටාව හැඩගස්සා ගෙන සිටියෙමු. එම අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුළින් වර්තමාන විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මකභාවයට හා ප්‍රමාණාත්මකභාවයට මහඟු ආලෝකයක් ලබාගත හැකි වෙනැයි මම තරයේ ම විශ්වාස කරමි. මම ද පෙරදිග අධ්‍යාපනය ලැබූ අයෙක් වෙමි. එහෙත් මා මේ අදහස ඉදිරිපත් කරන්නේ හුදෙක් ම එම අධ්‍යාපනයෙන් යම් ශික්ෂණයක් සාක්ෂාත් කරගත් කෙනෙක් හැටියට ම නොවේ. සැබවින් ම මා මේ අදහස ඉදිරිපත් කරන්නේ පෙරදිග අධ්‍යාපනයේ අධ්‍යාපන රටාව කාලයේ අන්තරයෙන් සීමා නොවී සර්වකාලීන ව සර්වසාධාරණ ව සාධනීය අධ්‍යාපන පරමාර්ථ එළි දක්වන අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් ලෙස මට හැඟෙන හෙයිනි. ඒ නිසා අපේ විශ්වවිද්‍යාලයවල අධ්‍යාපන පරමාර්ථවලට පෙරදිග අධ්‍යාපන සංකල්පවල ඇති උසස් ගුණාංග උකහා ගතහොත් එය අපේ විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යාපනයෙන් ගිලිහී යමින් තිබෙන හික්මීම වැනි ගුණාංග අපේ අධ්‍යාපන පරමාර්ථ අතරට එකතු කර ගැනීමට මහඟු පිටිවහලක් වෙති යි මම දැඩිව විශ්වාස කරමි.

පෙරදිග අධ්‍යාපනයේ මූලික ම අධ්‍යාපන ලක්ෂණයක් නම් දැනුම හා හික්මීම යන අංශ දෙකින් එකක් අනෙකින් වෙන් කොට ගත නොහැකි ලෙස එකිනෙකට බද්ධ වී පැවතීම ය. හුදෙක් ඉගෙනීම පමණක් කෙනෙකු සම්භාවනයට පාත්‍ර වීමට සාධකයක් වෙති යි යන අදහස පෙරදිග අධ්‍යාපන දාර්ශනිකයන් විසින් බැහැර කරන ලද්දකි. ඔවුන්ගේ පිළිගැනීම වූයේ ඉගෙනීම හා හික්මීම එකට බද්ධ ව පැවතිය යුතු අංශ දෙකක් විය යුතු බව ය. පෙර උගත්කම මැනීමේ මිනුම්දණ්ඩ වූයේ හික්මීම හා ඒ අනුව හැසිරීම ය. මෙය තරයේ ම ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ බුදුන්වහන්සේ විසිනි. ධර්මය බොහෝදුරට උගෙන (බහුමිපි වේ සහිතං භාසමානෝ) ඒ අනුව නො හැසිරෙන තැනැත්තා අනුන්ගේ ගවයන් රකින ගොපල්ලකු වැනි යයි උන්වහන්සේ ධම්මපදයේ දී ප්‍රකාශ කළහ. බුදුරදුන් එසේ ප්‍රකාශ කළේ එබඳු වර්ෂාමය වෙනසක් ඇතිකර නො ගන්නා තැනැත්තා මිහිරි පස්ගෝරසයට හිමිකම් නොකියන තැනැත්තෙකු වන හෙයිනි. මෙයින් හෙළි වන්නේ උගත්කමට දැනුම පමණක්

තිබීම ප්‍රමාණවත් නොවන බව ය. ඒ දැනුම අනුප්‍රායෝගික වශයෙන් හික්මීම තිබීම ද අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් වන බව ය.

ඉගෙනීම හා හික්මීම යන අංශ දෙක එකට සම ව සිදුවන අයුරු සිතා බැලීමට පළමු ව ඉගෙනීම යනු කුමක්දැයි තේරුම් ගත යුතු ව ඇත. ඉගෙනීම යනු පත පොත කියවීම, ශාස්ත්‍ර ගවේෂණය ආදී ශිල්ප ක්‍රමවලින් දැනුම් සම්භාරයක් ඇතිකර ගැනීම ය. ඉගෙනුම විධිමත් ලෙස ලබාගත හැකි ශිල්ප ක්‍රම හතරක් පිළිබඳ ව බෞද්ධ සාහිත්‍යයෙහි සඳහන් වේ. ඒ, ග්‍රවණය කිරීම (සුණාති), සිතා බැලීම (චින්තේති), ගැටළු විමසීම (ප්‍රච්ඡති), ලේඛනගත කිරීම (ලිඛති) යන ක්‍රම හතර ය. මේවා උගත්කම ගෙන දීම අරමුණු කොට ගෙන පෙරදිග අධ්‍යාපනයේ හැඩ ගැසුණු මූලධර්මයන් ය. මෙම මූලධර්ම හා සිය දක්ෂතා අනුව විෂයයක් හෝ විෂයයන් කීපයක් ඉගෙනීමෙන් කෙනෙකුට උගතෙකු වන්නට පුළුවන. එහෙත් ඒ ඉගෙනුම ගුණවත්කමින් පෝෂණය වී නොමැති නම් එය ආත්මාර්ථකාමී වූත්, දයාව, කරුණාව, හා මෛත්‍රිය ආදී උසස් මිනිස් ගුණධර්මයන් විරහිත වූත් එකක් වන්නට පුළුවන. එබඳු උදාර මිනිස් ගුණධර්ම විරහිත වූ උගතාගෙන් මිනිස් සමාජයේ ප්‍රගමනයට පිහිටක් වෙනැයි සිතිය නොහැකි ය. අද උගත් යයි සම්මත සමහර අය සමාජ විරෝධී, විනය විරෝධී, සදාචාර විරෝධී, නානාවිධ විෂමාචාරකම් කරන්නවුන් බවට පත් ව සිටිනු දක්නට ලැබෙන්නේ ඔවුන්ගේ ඒ ඉගෙනුම හික්මීමෙන් ලබා ගත යුතු වූ දයාව, කරුණාව හා පරාර්ථකාමීත්වය ආදී උසස් මිනිස් ගුණාංගවලින් පෝෂණය වී නොමැති නිසා ය. හික්මීමක් නොමැති උගතුන් නිසා වර්තමාන ලෝකයෙහි මනුෂ්‍ය ප්‍රජාවට එරෙහි ව සිදුවෙමින් පවතින ව්‍යසනකාරී ක්‍රියාවන් දෙස බලන කෙනෙකුට මේ කාරණය මනාව පැහැදිලි වේ. මේ නිසා මිනිස් සමාජයට හිතකර වන උගතෙකු වීමට නම් සැබවින් ම ඒ උගත්කම ආධ්‍යාත්මික ශික්ෂණය තුළින් ලබන කායික, වාචසික, මානසික සංවරයෙනුත් දයාව, කරුණාව ආදී ගුණාංගවලින් සංවර්ධනය වූවක් විය යුතුය.

මෙහිදී ආධ්‍යාත්මික ශික්ෂණය යනු කුමක් ද? එම ශික්ෂණය ඉගෙනීමේ ක්‍රියාවලිය සමඟ එකට සිදුවන්නේ කෙසේද යන කාරණා තේරුම් ගත යුතු වේ. ආධ්‍යාත්මික ශික්ෂණය යනු මනුෂ්‍ය චිත්ත සන්තානයෙහි පහළ වන්නා වූ ආවේගාත්මක හැඟීම් පාලනය කර ගැනීමේ හැකියාව ය. මේ වූකලී ආකස්මික බලවේගයක බලපෑමක් නිසා හට ගන්නා වූ තත්ත්වයක් නොවේ. මේ වනාහී අභ්‍යන්තරික පෙළඹවීම් නිසා ඉගෙනීමට සාපේක්ෂක ව මිනිස් මනසෙහි පහළ වන්නා වූ සුවිශේෂී තත්ත්වයකි. මේ සුවිශේෂී තත්ත්වය ඉගෙනීම හා එක්ව නිසර්ගව මෙන් ම ස්වයං ක්‍රියාකාරී ව සිද්ධ වන්නක් මිස කවර හෝ ප්‍රේරණයක් නිසා ඇතිවන තත්ත්වයක් නොවේ. විද්‍යාව හෙවත් ඉගෙනීම පදනම් කොට ගෙන විනය හෙවත් හික්මීම ස්වයං ක්‍රියාකාරීව සිද්ධ වන්නක් බව පෙරදිග අධ්‍යාපන සම්ප්‍රදායෙහි පිළිගැනීම වේ. "විද්‍යා දදාති විනයං" යනුවෙන් පෙරදිග සාහිත්‍යයෙහි උපදේශාත්මක කෘතියක් වන 'හිතෝපදේශ' නම් කාව්‍යයෙහි අවධාරණය කෙරෙන්නේ ඒ පිළිගැනීම නිසා ය. මෙසේ ආධ්‍යාත්මික ශික්ෂණය තුළින් කායික, වාචසික හා මානසික සංවරයට පත්කරවනු ලැබූ උගතකු තුළ තිබිය යුතු වර්තාංග දහයක් "ප්‍රත්‍යාගතක" නම් සංස්කෘත ග්‍රන්ථයෙහි පළමුවැනි ශ්ලෝකයෙහි මෙසේ දක්වා තිබේ.

අක්‍රෝධමාරෝග්‍ය ජිතේන්ද්‍රියත්වම් -දයා ක්ෂමා සර්ව ජනප්‍රියත්වම්
නිර්ලෝභි දාතා භයශෝකමුක්තිර් - ඥානප්‍රභේදා දශලක්ෂණානි

මේ ශ්ලෝකයෙන් ප්‍රකාශ වන්නේ ක්‍රෝධ නැතිබව, නීරෝග බව, දයාවන්ත බව, ඉවසීම, සියල්ලන්ට ප්‍රිය වීම, ලෝභ නැති බව, ත්‍යාගශීලී බව, දිනන ලද ඉඳුරන් ඇති බව, භය නැති බව, ශෝක නැති බව යන මේ ගුණාංග දහය සැබෑ උගතකුගේ වර්ත ලක්ෂණ විය යුතු බව ය. මේ ගුණාංග දහය අතුරින් ක්‍රෝධ නැති බව, දයාවන්ත බව, ඉවසීම යන ගුණාංග තුනෙන් තමාගේ

චිත්තාභ්‍යන්තරයෙහි පහළ වන්නා වූ ආවේගාත්මක හැඟීම් පාලනය කර ගැනීමේ හැකියාව ද නිරෝග බව යන ගුණාංගයෙන් ශාරීරික, වාචසික, මානසික සංවරය ද අනුන්ට ප්‍රියවීම, ඉවසීම, ත්‍යාගශීලී බව යන ගුණාංග තුනෙන් මිනිස් සමාජයෙහි හැසිරීමට අවශ්‍ය වූ ගුණාංග ද දිනන ලද ඉඳුරන් ඇති බව කීමෙන් ආධ්‍යාත්මික චරිත සංවර්ධනය ද, භය නැති වීම, ශෝක නැති වීම යන දෙකෙන් විනිර්මුක්ත වූ බව කීමෙන් ආධ්‍යාත්මික චරිත ශක්තියේ වර්ධනය ද සිදුවන බව ධ්වනිත ය.

උගත් පුරුෂයකු සතු විය යුතු මෙකී උදාර චරිතාංග ගැන සිතන විට විද්‍යෝදය විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රථම විශ්වවිද්‍යාලයාධිපති ධුරන්ධරව වැඩ විසූ පණ්ඩිත ශිරෝමණි වැලිවිටියේ ශ්‍රී සෝරත නාහිමිපාණන් වහන්සේගේ මුවින් නිතර නිතර පිටවුණු එක් අපුරු සංස්කෘත පාඨයක් මගේ සිහියට නැගේ. එනම් “උදාර චරිතානාං තු වසුධෙධව කුටුම්භකම්” යන්න යි. මෙහි අර්ථය සමස්ත ධරණි කලය ම උදාර චරිත ඇති පුරුෂයන්ගේ කුටුම්භය වේ” යන්න ය. සැබවින් ම ශ්‍රී සෝරත නාහිමිපාණෝ ඉහත කී උදාර චරිතාංගවලින් උපලක්ෂිත වූ පුරුෂෝත්තමයෙක් වූහ.

මෙසේ ආධ්‍යාත්මික ගුණ ධර්මවලින් හික්මුණු නුවණැති උගත් තැනැත්තාගෙන් මිනිස් ප්‍රජාවට පිහිටක් මිස අවැඩක් සිදු නොවේ. පරාර්ථවර්යාව හෙවත් පරහිතකාමීත්වය අගය කරන හෙතෙම සදාචාර විරෝධී ක්‍රියාවල නිරත නොවෙයි. මිනිස් ප්‍රජාවට එරෙහිව දඬු මුගුරු ආදිය අතට නොගනී. (නිහිත දණ්ඩා, නිහිත සත්ථෝ) විෂමාවාරකම් කිරීමට ලජ්ජා වේ. දයාවෙන් යුක්ත වෙයි. මිනිස් සමාජයට ඉතා අනුකම්පාවෙන් කටයුතු කරයි. එබඳු උගතා රජුට ද වඩා සම්භාවනාවට පාත්‍ර වන්නෙකු බවත් ලොව සෑම තැන දීම සෑමගේ ගරු බුහුමන්වලට පාත්‍ර වන්නෙකු බවත් (විද්වාන් සර්වත්‍ර පූජ්‍යතෝ) පෙරදිග සාහිත්‍යයෙහි සඳහන් වේ.

ඉගෙනීම හා හික්මීම යන අංශ එකට එක්ව යන අන්දමට හැඩගැසී ඇති මෙම අධ්‍යාපන ක්‍රමය හුදෙක් භෞතික දියුණුව පමණක් පරමාර්ථ කොට ගත් බටහිර රටවල විශ්වවිද්‍යාලයවලින් දෙනු ලබන අධ්‍යාපනය තුළ සතුටුදායක ලෙස සිදුවේද යන්න සැක සහිත ය. අපේ රටේ විශ්වවිද්‍යාලයවලින් දෙනු ලබන අධ්‍යාපනය ද භෞතික දියුණුව කෙරෙහි නැඹුරුවක් දක්වන බව පෙනෙන නමුත් පෙරදිග අධ්‍යාපනයට උරුමකම් කියන අපේ විශ්වවිද්‍යාලවල අධ්‍යාපනයෙන් අපේක්ෂිත අධ්‍යාපන පරමාර්ථ භෞතික දියුණුව මෙන් ම ආධ්‍යාත්මික දියුණුව ද පරමාර්ථ කොට ගත් අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් වේ නම් එය අපේ ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවට මෙන් ම පොදුවේ මනුෂ්‍ය ප්‍රජාවට ද සාර්ථක ප්‍රතිඵල උදා කරන අර්ථවත් හා ඵලදායී අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් වෙතැයි යනු මගේ හැඟීම යි.

මේ අධ්‍යාපන පරමාර්ථය සාර්ථක ව ඉටු කිරීමට සුදුසුකම් ඇති විශ්වවිද්‍යාලයකි, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය. අද ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය යන නමින් හැඳින්වෙන මෙම විශ්වවිද්‍යාලය එදා හැඳින්වුණේ විද්‍යෝදය විශ්වවිද්‍යාලය යන නමිනි. එදා විද්‍යෝදය විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ වූයේ පෙරදිග අධ්‍යාපනයේ කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ආයතනයක් වූ විද්‍යෝදය පිරිවෙණ ප්‍රභව කොට ගෙන ය. එදා විද්‍යෝදය නමින් හැඳින්වුණු අද ජයවර්ධනපුර නමින් හැඳින්වෙන මෙම විශ්වවිද්‍යාලයේ ආදර්ශ පාඨය වන “විජ්ජා උප්පතතං සෙට්ඨා” යන්න අනුව බලන විට පෙනෙන්නේ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ වූ අවධියේ දී එහි අධ්‍යාපන පරමාර්ථ පෙරදිග අධ්‍යාපනයේ මූලික ම පරමාර්ථය වූ ඉගෙනීම හා හික්මීම යන මූලධර්මවලට අනුරූපී වූ බව විය හැකි ය. එබැවින් ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය ඉගෙනීමෙන් හා හික්මීමෙන් සමලංකෘත උගත් මිනිස් පරපුරක් බිහි කිරීමට අත්‍යන්තයෙන් ම සුදුසුකම් ඇති විශ්වවිද්‍යාලයක් බව ඉඳුරු පැහැදිලි ය. එය එසේ සිදුවන දක්ම මගේ පරම අභිලාෂය වේ.

ඔබ සැමට සුභ අනාගතයක් උදා වේවා!

2008.12.22

'Vijjâ Uppatatan Settha'

Knowledge is the Greatest of all Valuable Things that Arise in the World

Dr. Ananda Gunasinghe

First of all let me thank the Vice Chancellor and the authorities of Sri Jayewardenepura University for inviting me to deliver the convocation address to the external graduates who are passing out today. I happen to be the first student of the Vidyodaya University-which I consider to be a great good fortune in my life. It is equally fortunate that I am asked to deliver this address. It is fitting that I should say something today about the motto of the Vidyodaya University, which is now the Sri Jayewardenepura University. The broad meaning of this motto, *Vijja Uppatātān Settha* is that knowledge is the greatest of all valuable things that arise in the world. Other philosophers of education in Asia proclaimed *Vidya Dadati Vinayam* (knowledge confers discipline) as the core concept of their educational thought, and that is a clear endorsement of this Buddhist educational concept. In brief, what I propose to say about this common concept is that *Vijja* or knowledge as well as *Vinaya* or discipline should occupy a central place in the ideals of university education, which applies equally to all students of the university; external as well as internal.

The university is the highest educational body of a country. A talented group of students from all parts of the island have been fortunate enough to be selected to pursue higher education as internal students of the university. Another set of students, who have lost that opportunity either due to lack of economic or educational resources or due to any other reason, pursue the path of higher education as external students of the university. It is this community of students, internal and external, that will be called upon to face the challenge of finding solutions to the many problems of the country; be they social, economic, political or whatever and to be the human resource with competence to shoulder the heavy responsibility of leadership in various fields of life in the country. The ideal of university education should be to give these stewards of the future a training that is not limited to the acquisition of factual knowledge, but includes that inward or spiritual dimension which confers character, undoubtedly a purpose of education, the supreme intention of which is to produce a generation of disciplined human beings.

One significant thing strikes us when we look at today's university education and the purposes to which it is devoted. That is that those purposes are primarily structured so as to provide space for students to develop knowledge, attitude and competence through the study of various fields of science, technology, communication and management etc., based on modern, scientific principles. It is undeniable that the modern world, which is making rapid progress in science and technology, needs persons who are equipped with such knowledge. But it is important that we sincerely examine whether this knowledge and the attitudes and skills it generates also concurrently bestow on them : that inward and spiritual discipline that we think is so desirable.

I must say that I feel that the quality of discipline, which is a hallmark of learning, has undergone erosion to a certain extent in university education in our country. This is the common perception in society. If planting the seed of discipline in students is not a very special purpose of university education, it is doubtful if that education is complete in all respects. If so what has to be done is to direct the student community towards an educational pattern in which learning and discipline go hand in hand. Of course this will be a difficult task. Nevertheless, I firmly believe that it is the responsibility of the university to discover the causes that have gone into the erosion of discipline from university education. It is from there that the remedial process must originate. When we speak about remedial action, our attention naturally turns to the educational system of the East, which is based on a harmonious blend of learning and discipline.

From ancient times the educational system of our country was patterned on the lines of the traditional Asian system. I firmly believe that the traditional educational system can be a light of incomparable value as we search for ways and means to upgrade education in the modern university in terms of both quality and quantity. I say this not simply because I have imbibed a certain discipline from the Asian system of education of which I happen to be a product. Rather it is because I sincerely feel that it is a system that reveals the most constructive aspects of a universal ideal of education, unfettered by limits of time and place. That is why I firmly believe that if the educational aims of the modern university are informed by the constructive features of the Asian educational philosophy, it will be of immense help in the effort to restore to our system the missing dimension of discipline and other such values.

The most fundamental feature of Asian education is the indissoluble bond between learning and discipline. The idea that learning alone will bring worth and respect to a person is one that the Asian philosophy of education has firmly rejected. It was their conviction that learning and discipline are two aspects of education that must consistently remain linked together. The test of learning was discipline, and behaviour that was consonant with it. It was the Buddha who most emphatically gave expression to this belief. In the Dhammapada, he says that the man who has mastered the words of Dhamma but does not live according to them is like a cow herd who guards another man's cattle. What this tells us is that what is merely confined to knowledge is not true learning. The practical ingredient of discipline is indispensable.

Before we consider how learning and discipline would take place simultaneously, we have to ask ourselves "What is learning?" The Buddhist literature mentions four methodologies of Learning: Listening (*sunati*), reflection (*cinteti*), questioning (*pucchati*) and documentation (*likhati*). These are principles that Eastern educational traditions developed for the purpose of acquiring erudition. Within the limits of one's innate abilities, one may become a learned person by the application of these principles. However, his learning, unless it is nurtured by virtue, could prove to be self-centred and devoid of exalted human qualities such as compassion and kindness. It is inconceivable that a learned man bereft of those great human qualities could contribute to the progress of society. The fact that some people who are conventionally regarded as educated have become perpetrators of various anti-social and immoral aberrations of conduct is because their education has not been nourished by the human qualities of mercy, kindness and commitment to the welfare of others; all of which are associated with discipline. This becomes obvious to anybody who sees the disasters that have bedeviled humankind because of learned persons who are devoid of discipline. Therefore, if one wants to become an educated

people who is of service to society, his education should indeed be fortified with restraint of word, deed and thought and qualities like compassion and kindness that flow out of inward or spiritual discipline.

So, we have to find out what is spiritual discipline, and how does it become integrated with the process of education. Spiritual discipline means the ability to guide and control the powerful emotions and passions lying in the human mind. It is a distinct condition that naturally arises in a human being in the course of right education. It is propelled by the mind's own potentialities and is not the result of any fortuitous outside influences or compulsions. It is the position held by the Asian educational tradition that discipline in this sense arises spontaneously in the course of right education, hence the assertion in the famous didactic work Hitopadesa: "Learning begets discipline" (*vidya dadati vinayam*).

The popular Sanskrit didactic work Pratyasataka enumerates ten qualities of character that should be found in a learned person of discipline instilled by inward restraint: lack of hatred, healthiness, control of the senses, mercy, forbearance, ability to win the hearts of people, lack of greed, generosity, fearlessness and freedom from sorrow. (*akrodhamarogya-Jitendriyartvam / daya ksama sarva janapriyatvam / nirlobhi dātā bhayasokamuktir / jnanaprabhedā dashalaksanani*)

When one reflects on these exalted qualities of character, one is reminded of a charming Sanskrit verse which was always on the lips of the late Venerable Pandit Welivitiye Soarata Nayaka Thero, founder Vice Chancellor of the Vidyodaya University: "*udaracaritanam tu / vasudhaiva kutupnbakam*" which means that to those of high character the entire world is one's family. Ven. Sorata was in every sense an embodiment of all the noble qualities mentioned above.

The learned person who is thus disciplined by virtuous qualities of mind promotes the welfare of mankind, not its detriment. He will not take up arms against other human beings, (*nihitadando nihitasttho*). Such a learned man, according to our classics, is honoured everywhere in the world (*vidvan sarvatra pujyate*).

I doubt whether modern universities that emulate their western counterparts, which are predominantly interested in external progress, can provide such a harmonious educational system in which learning and discipline are equally promoted. However the Asian educational system is part of our heritage. If we strive to revive the ideals of that system; it should be possible for us to develop a meaningful and successful model of university education to the benefit of not only our student community but also to mankind in general.

Sri Jayewardenepura University is ideally placed to do such a task. As we know, it started out as the Vidyodaya University. Its parent institution was the Vidyodaya Pirivena, well known as a center of Asian education. The motto of Sri Jayewardenepura University is an indication that at its inception it had the same vision of education as the classical Asian vision. Hence it is perfectly clear that this university is ideally suited to produce a generation of educated human beings equipped in equal measure with learning and discipline. It is my fervent hope to see this being realized.

I congratulate the new graduates of the university and wish them a bright and prosperous future.

2008.12.22